

Анотація

Рура О.А. Інформаційні операції КНР в XXI столітті. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Робота на здобуття кваліфікації магістр міжнародних відносин за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини». – Чорноморський національний університет імені Петра Могили. Миколаїв, 2024.

Зміст анотації.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Ефективні та демократичні ЗМІ є невід'ємною частиною суспільного життя в будь-якій культурі. Поширення інформації через ЗМІ допомагає формувати громадську думку та забезпечує простір для дебатів.

ЗМІ є не лише інструментом миротворчої діяльності, але й ефективною зброєю пропаганди, розпалювання ненависті та створення штучної напруги в інформаційному середовищі, що може призвести до широкомасштабного збройного конфлікту.

Комуністична партія Китаю контролює всі сфери життя країни, часто ігноруючи свободу вираження думки, і змагається за світову гегемонію, пропагуючи китайську утопію. Особливістю китайської пропаганди є її модернізація та оцифрування. Оскільки соціальні мережі стають основною платформою для пропагандистських матеріалів, інформаційні операції стають все більш ефективною зброєю у встановленні інформаційного, а отже, і політичного домінування.

Інформаційні та психологічні війни широко застосовувалися наприкінці XX та на початку XXI століть. Розвинені країни вже давно використовують інформаційний простір для просування своїх політичних інтересів. Інформаційна війна, або зовнішня пропаганда, є засобом реалізації зовнішньої політики і, як така, не може бути здійснена без постійної підтримки певного нарративу громадянами країни. Втручання КНР в інформаційний простір іноземних держав продиктовано саме для просування провладних нарративів.

Об'єктом дослідження є інформаційні операції як інструмент зовнішньої політики КНР.

Предметом дослідження є інформаційні операції КНР в XXI столітті.

Територіальні рамки дослідження включають території держав Азії, Європи, африканський континент, а також Сполучені Штати Америки.

Хронологічні межі дослідження охоплюють період з кінця 90-х років XX століття, після руйнування біполярної системи міжнародних відносин та перших спроб поширення зовнішньої пропаганди, аж до інформаційних війн в епоху глобальних медіа. Верхня межа дослідження - 1990-ті, нижня межа – 2023 рік.

Мета роботи полягає у розкрити підходи та інструментарії здійснення інформаційно-психологічних операцій КНР проти провідних держав світу.

Відповідно до мети поставлені наступні **завдання**:

- розкрити стан наукової розробки проблеми та джерельну базу дослідження;
- охарактеризувати методологію дослідження інформаційних операцій КНР;
- проаналізувати понятійно-категоріальний апарат дослідження;
- дослідити реалізацію концепції «Три війни» в Азії, Африці та Європі;
- розкрити інструменти співробітництва Китаю та Росії в здійсненні інформаційно-психологічних операціях;
- визначити характер інформаційних війн проти Тайваню;
- охарактеризувати китайсько-американський антагонізм в кіберпросторі;
- висвітити реакцію місцевих ЗМІ та користувачів провладних соціальних мереж на російську агресію проти України;
- дослідити позицію КНР в російсько-українській війні та її вплив на загострення відносин із США.

Новизна роботи пов'язана з важливістю досліджуваної проблеми та тим, що запропонована тема є недостатньо вивченою у вітчизняній історіографії. У рамках дослідження, виконаного для студентської навчальної програми, було здійснено аналіз теоретико-методологічних напрацювань дослідників у галузі міжнародних відносин та джерельної бази, пов'язаної з розвідувальними операціями в Китаї у ХХІ столітті.

Практичне значення Магістерська дипломна робота може використовуватись як основа для подальших досліджень інформаційних операцій Китаю. Зокрема, вона може бути використана в науково-дослідницьких цілях, а також з навчальною метою викладачами, аспірантами та студентами при вивченні таких дисциплін, як «Зовнішня політика країн Азії», «Міжнародні відносини та світова політика» тощо.

Апробація результатів дослідження. Частина теоретичних положень та висновків цього дослідження знайшла своє відображення у доповіді на Міжнародній очно-дистанційній науково-практичній конференції «Глобальні та регіональні виміри сучасної системи міжнародних відносин» (м. Миколаїв, листопад 2023).

Публікації. За темою дослідження було опубліковано тези та наукову статтю (у співавторстві).

Структура роботи розкриває поставлені перед дослідженням цілі та завдання. Загальний обсяг її становить 123 сторінки, з них основного тексту – 105 сторінок. Магістерська робота складається зі вступу, 4 розділів, 11 підрозділів, висновків, посилань, списку використаних джерел та літератури (124 найменувань українською, англійською та китайською мовами).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, визначено мету та завдання роботи, об'єкт та предмет дослідження; сформульовано наукову новизну, з'ясовано практичне значення отриманих результатів, їх апробація, окреслено структуру роботи.

У першому розділі **«Концептуально-теоретичні засади дослідження інформаційних операцій КНР в XXI столітті»** подається аналіз стану наукової розробки та джерельної бази проблеми, проаналізовано категоріальний апарат та методологію дослідження.

У пункті 1.1 **«Стан наукової розробки теми та джерельна база дослідження»** з'ясовано, що літературно-наукова основа є достатньою для магістерської роботи. Вітчизняна наукова школи здебільшого приділяє увагу висвітленню ролі «гострої сили» в стратегії інформаційної безпеки Китаю. Невелика кількість робіт присвячена аналізу саме особливості африканського вектору зовнішньої політики КНР. Зарубіжні публікації, здебільшого азійських та американських вчених, присвячені вказаній проблемі, дозволили з'ясувати природу, цілі, інститути та інструменти інформаційних операцій Китаю на сучасному етапі. Більшу частину літературних джерел складають праці іноземних вчених, які висвітлюють еволюцію, інституційну основу, принципи та вектори інформаційних операцій КНР. Група українських науковців, які аналізують особливості даної теми, є нечисленною. Джерельна база, у зв'язку з темою дослідження, здебільшого представлена офіційними документами глав держав, урядів та міжнародних організацій, інформація з офіційних сайтів органів влади, установ, організацій, а також статтями з інтернет-ресурсів.

У підрозділі 1.2 **«Теоретико-методологічні засади дослідження»** показано, що дослідження особливостей інформаційних операцій Китаю було використано як загальнонаукові, так і конкретно-наукові методи дослідження обраної теми. Зокрема автор звернувся до методів аналізу і синтезу, індукції та дедукції, узагальнення, групування, історичного методу описового методу класифікації, тощо. Для дослідження даної теми автор використовує комплекс загальних та наукових принципів та підходів. Дослідницька робота виконана на основі системного, дедуктивного, індуктивного, хронологічного та термінологічного підходів. Підсумовуючи викладене у другому розділі, слід зазначити, що автор використовує загальні та специфічні наукові принципи та методи дослідження окремої теми. Ця робота виконується на основі історичного, порівняльного, інституційного та методологічного методів із застосуванням принципів об'єктивності, історизму, наукової нейтральності та наступності.

У підрозділі 1.3. **«Категоріальний апарат дослідження»** розкрито сутність основних категорій дослідження. Зроблено висновок, психологічні та інформаційні операції вже давно цікавлять уряди та військові організації в тій чи іншій мірі. Розв'язуючи інформаційну війну, китайський уряд має на меті вплинути на процеси прийняття рішень своїх супротивників,

використовуючи їхню здатність отримувати, обробляти, передавати та використовувати інформацію пропаганда використовувалася в усіх цивілізаціях для позитивного впливу на громадську думку проти певної групи. Поняття пропаганди має довгу історію виникнення та розвитку. Типи пропаганди можна розділити на білу, сіру та чорну. За класифікацією Жака Еллюля, пропаганда поділяється на такі види: політична та соціологічна пропаганда, вертикальна та горизонтальна пропаганда, агітація та інтеграція, раціональна та ірраціональна пропаганда.

У другому розділі **«Китайський комунікаційний апарат як чинник впливу на безпекове середовище кіберпростору»** охарактеризовано концепції здійснення впливу Китаю на політику іноземних держав.

У підрозділі 2.1 *«Здійснення концепції «Три війни» і АТР»* з'ясовано, що китайське керівництво давно визнало силу ПСГО, що відображалось в більш ранніх концепціях державної політики, саме «Три війни» об'єднали три взаємодоповнюючі стратегії під проводом Народно-визвольної армії Китаю (НВАК): (1) скоординоване використання стратегічних психологічних операцій; (2) відкрите та приховане маніпулювання засобами масової інформації; та (3) правова війна, спрямована на маніпулювання стратегіями, оборонною політикою та сприйняттям цільової аудиторії за кордоном. В своєму прагненні зламати волю до боротьби противника, в межах втілення концепції, КПК вдається як до інструментів «м'якої сили», так і до кібершпигунства та кібератак, а також до методів залякування, економічного та політичного тиску, залучення громадянського суспільства до поширення провладних наративів через соціальні мережі. Традиційними об'єктами реалізації Пекінського впливу є Тайвані та держави Азійсько-Тихоокеанського регіону.

У підрозділі 2.2 *«Операції інформаційного впливу на країни Європи»* доведено, що глобальне піднесення Китаю створило нові виклики для Сполучених Штатів, Європейського Союзу (ЄС) та окремих європейських урядів. Китай також використовує місцеві вразливості та слабкі сторони, такі як крихкі державні інститути, захоплення еліт та слабе громадянське суспільство, щоб здійснювати власний економічний, політичний вплив та вплив «м'якої сили». Китай має такі ініціативи, як Інститути Конфуція та академічні партнерства. Китай і КПК, часто висувають негативні наративи щодо демократичних країн. Використання Китаєм антизахідних наративів найбільш виражене в країнах, де сильніші проамериканські та проєвропейські настрої. У цивільному просторі Китайська інформаційна війна в основному присвячена управлінню силовими відносинами із зовнішнім світом, але це може бути застосовано і в рамках його кордонів: перевага в інформації та кіберпросторі є питанням сили в Китаї.

У пункті 2.3. *«Особливості реалізації стратегічних інтересів на Африканському континенті»* визначено, що Китай також має чотири основні політичні інтереси на континенті: покращити свій імідж і посилити вплив Китаю, ізолювати Тайвань для просування політики «Єдиного Китаю»,

забезпечити стабільність своїх економічних партнерів і протидіяти міжнародним нормам, які Китай вважає проблематичними. Зараз Китай є найбільшим торговим партнером Африки, а китайсько-африканська торгівля перевищує 200 мільярдів доларів на рік. Також виникає занепокоєння підтримка Китаєм африканських режимів, які порушують права людини, також викликала критику з боку Заходу. Для протистояння Заходу на Африканському континенті, Китай вдається до програм «навчання братських африканських політичних партій досвіду Китаю в економічному розвитку та політичному управлінні». Пекін активно просуває в Африці свою модель техноавторитаризму або політичного контролю, якому сприяють репресивне управління Інтернетом і інтрузивні технології.

У третьому розділі «**Позиціонування КНР в кіберпросторі як інструмент реалізації зовнішньої політики**» охарактеризовано двосторонні відносини Китаю із США, РФ та Тайванем в інформаційному просторі в постбіполярну добу.

У пункті 3.1 «Інформаційний вимір китайсько-російських взаємовідносин у контексті реалізації КНР національних інтересів» встановлено, що російський вектор співпраці в області інформаційно-психологічних операцій та пропаганди є природним продовженням взаємодії з часів існування СРСР. В рамках «всеосяжного стратегічного партнерства» Пекін вивчив використання Москвою дезінформації та інших засобів для таємного та примусового втручання в політику та суспільство інших держав. Китай та Росія підписали низку угод про співробітництво у сферах міжнародної інформаційної безпеки, співпраці державних ЗМІ. Держави скоординовано вдаються до кібершпиунства та заходів щодо авторизації кіберпростору.

У пункті 3.2 «Американський вектор інформаційної стратегії КНР у постбіполярну добу» виявлено, що КНР вербувала американських агентів впливу для відстоювання китайських інтересів у США. Операції з комп'ютерними мережами, включаючи кібероперації, здійснюються як громадянами Китаю, так і китайським урядом. Китай веде політичне та корпоративне шпигунство з метою доступу до мереж фінансових, оборонних та технологічних компаній та науково-дослідних установ у Сполучених Штатах. Китай ухвалив законодавчу базу, яка наказує всім китайцям робити свій внесок у державну безпеку. КПК використовує цілий ряд суб'єктів для просування своїх інтересів у Сполучених Штатах та інших відкритих демократіях.

У пункті 3.3. «Гібридна війна КНР проти Тайваню» виявлено, найбільшою жертвою Китайської народної республіки у здійсненні інформаційної війни є Тайвань. Китайська доктрина закликає до широкого використання кіберзасобів при підготовці, виконанні і ліквідації наслідків військових дій проти острова. Ці операції вже тривають і будуть набувати популярності та агресії в міру ескалації напруженості в Тайванській протоці, включаючи можливі напади. Кібератаки також можуть проявлятися у формі

збоїв і спроб злому - як великомасштабних спроб інфраструктури, так і нападів на цифрові цілі меншого рівня, включаючи відмову в доступі або спотворення урядових веб-сайтів.

У четвертому розділі «**Інформаційний потенціал КНР в умовах російсько-української війни**» проаналізовано реакцію Китайського уряду на російську агресію проти України, розповсюдження проросійської пропаганди та вплив на відносини із США.

У пункті 4.1 «Російська агресія проти України в інформаційному просторі КНР» встановлено, що Китайські ЗМІ зайняли проросійську позицію у своїх звітах про війну. Аналіз публікацій китайських користувачів у популярних соц.мережах показав, що найбільш поширених постів про події в Україні майже половина класифікував як виразно проросійські, часто містять інформацію, приписувану російському чиновнику або взяту безпосередньо з російських державних ЗМІ.

У пункті 4.2 ««Нейтралітет» Китаю щодо російсько-української війни та його вплив на китайсько-американські відносини» виявлено, що реакція Китаю на російське широкомасштабне вторгнення в Україну була передбачуваною: офіційна заява про нейтралітет при збереженні двосторонньої взаємодії з РФ та продовженні антизахідної риторики. Китай звинуватив Сполучені Штати у відповідальності за війну в Україні. Зважаючи на реакцію США і КНР на агресію Росії проти України та подальше позиціонування цих держав протягом конфлікту, можна зазначити, що ця війна є черговою віхою у американо-китайських відносинах.

У **висновках** узагальнено головні результати магістерського дослідження.

1. Аналіз стану наукової розробки та джерельної бази показав, що тема дослідження активно вивчається як українськими, так і зарубіжними вченими. Використану літературу можна класифікувати за територіальним критерієм: роботи українських авторів, дослідження групи азійських вчених, передусім китайських та статті європейських та американських науковців. Для написання магістерської роботи було залучено широке коло джерельної бази. Автором було розподілено використані джерела на декілька основних груп: до першої групи джерел слід відокремити офіційні документи глав держав, урядів та міжнародних організацій; друга група представлена офіційною інформацією із сайтів міжнародних організацій, урядів країн; третя група складається з інформаційних повідомлень з інтернет-ресурсів.

2. З'ясовано, що для вивчення особливостей інформаційної роботи Китаю у XXI столітті були використані як загальнонаукові, так і спеціальні методи вивчення даної теми. Використано такі методи, як аналіз і синтез, індукція і дедукція, узагальнення, групування та історичний метод. Вони також ґрунтуються на принципах історизму, системності, об'єктивності, багатофакторності, детермінізму та термінології. Дослідницька робота ґрунтується на системному, дедуктивному, індуктивному, хронологічному та термінологічному підходах. Підсумовуючи викладене у другому розділі, слід

зазначити, що автор використовує загальні та специфічні наукові принципи та методи дослідження окремої теми. Ця робота виконується на основі історичного, порівняльного, інституційного та методологічного методів із застосуванням принципів об'єктивності, історизму, наукової нейтральності та наступності.

3. Виявлено, що пропаганда використовувалася в усіх цивілізаціях для позитивного впливу на громадську думку проти певної групи. Поняття пропаганди має довгу історію виникнення та розвитку. Вивчення феномену пропаганди розпочалося у 20 столітті з початком Першої світової війни - першого військового конфлікту, в якому друковані засоби масової інформації широко використовувалися для впливу на супротивника. Таким чином, пропаганда - це форма комунікації, яка використовується для впливу на аудиторію, поширення світогляду, теорій, тверджень, фактів, тверджень, чуток та іншої інформації з метою впливу на громадську думку. Типи пропаганди можна розділити на білу, сіру та чорну. За класифікацією Жака Еллюля, пропаганда поділяється на такі види: політична та соціологічна пропаганда, вертикальна та горизонтальна пропаганда, агітація та інтеграція, раціональна та ірраціональна пропаганда. Розвиток пропаганди призвів до розробки ефективних методів, таких як навішування ярликів, полеміка та дезінформація для створення позитивної громадської думки.

4. Пекін активно використовує концепції, пов'язані зі стратегічними інформаційними операціями, як засіб прямого впливу на процес і результати у сферах стратегічної конкуренції. Концепція «Три війни» базується на трьох взаємодоповнюючих стратегіях: (1) скоординоване використання стратегічних психологічних операцій; (2) відкрите та приховане маніпулювання засобами масової інформації; та (3) правова війна, спрямована на маніпулювання стратегіями, оборонною політикою та сприйняттям цільової аудиторії за кордоном. В своєму прагненні зламати волю до боротьби противника, в межах втілення концепції, КПК вдається як до інструментів «м'якої сили», так і до кібершпигунства та кібератак, а також до методів залякування, економічного та політичного тиску, залучення громадянського суспільства до поширення провладних наративів через соціальні мережі.

Європа, а особливо країни Центрально-Східної Європи, розглядаються як важливий плацдарм для своєї подальшої економічної експансії. Китай давно усвідомив небезпеку соціальних мереж, тому успішно використовує цей інструмент проти європейських країн, у зв'язку з чим, останніми було прийнято ряд ініціатив задля запобігання китайському впливу. Антизахідні наративи є ще одним поширених інструментів пропагандистського інструментарію Китаю. Китай і КПК, часто висувають негативні наративи щодо демократичних країн.

Пекін активно просуває в Африці свою модель техноавторитаризму або політичного контролю, якому сприяють репресивне управління Інтернетом і інтрузивні технології. Для протистояння Заходу на Африканському

континенті, Китай вдається до програм «навчання братських африканських політичних партій досвіду Китаю в економічному розвитку та політичному управлінні».

5. Схожість між китайською та російською онлайн-поведінкою значною мірою є результатом ретельного, але незалежного вивчення та творчої адаптації інструментів Кремля китайськими акторами, а не вираженням активної, постійної співпраці між двома урядами. Проте значного впливу завдали достатньо тісні відносини між державами протягом століття. Китай можна вважати учнем тоді ще Радянського Союзу в області пропаганди. Психологічно-інформаційні операції набули значного розвитку в період протистояння між СРСР та КНР. Ретельне дослідження засобів інформаційного впливу один проти одного, вдосконалення та випробовування проти недружньої держави призвели до уніфікації інформаційної діяльності КНР та СРСР, очевидно, що процес був не запланованим, проте достатньо природнім. З розпадом двополярної системи міжнародних відносин держави скоординували свої зусилля для балансування впливу США. В рамках «всеосяжного стратегічного партнерства» Пекін вивчив використання Москвою дезінформації та інших засобів для таємного та примусового втручання в політику та суспільство інших держав. Китай та Росія підписали низку угод про співробітництво у сферах міжнародної інформаційної безпеки, співпраці державних ЗМІ. Держави скоординовано вдаються до кібершпигунства та заходів щодо авторизації кіберпростору.

6. Найбільшою жертвою Китайської народної республіки у здійсненні інформаційної війни є Тайвань. Китайська доктрина закликає до широкого використання кіберзасобів при підготовці, виконанні і ліквідації наслідків військових дій проти острова. Ці операції вже тривають і будуть набувати популярності та агресії в міру ескалації напруженості в Тайванській протоці, включаючи можливі напади. Дезінформація – не єдиний фронт кібервійни Китаю. Кібератаки також можуть проявлятися у формі збоїв і спроб злову – як великомасштабних спроб інфраструктури, так і нападів на цифрові цілі меншого рівня, включаючи відмову в доступі або спотворення урядових веб-сайтів. Політична інформаційна війна Пекіна проти свого сусіда значною мірою провалилася. Настрої незалежності зростають з кожним роком. Це означає, що початкова мета, мирне – принаймні на поверхні – возз'єднання, виглядає все більш малоімовірним. Пекін все ще проводить кампанію за це, частково тому, що його власна риторика вдома залежить від ідеї, що тайванці є ошуканими співвітчизниками, яким можна показати світло.

7. У подоланні американській гегемонії та розширення власного впливу, Китай вдається до різноманітних заходів впливу. Використовуючи різноманітні методи, КНР вербувала американських агентів впливу для відстоювання китайських інтересів у США. Операції з комп'ютерними мережами, включаючи кібероперації, здійснюються як громадянами Китаю, так і китайським урядом. Китай веде політичне та корпоративне шпигунство

з метою доступу до мереж фінансових, оборонних та технологічних компаній та науково-дослідних установ у Сполучених Штатах. Китай ухвалив законодавчу базу, яка наказує всім китайцям робити свій внесок у державну безпеку. КПК використовує цілий ряд суб'єктів для просування своїх інтересів у Сполучених Штатах та інших відкритих демократіях. Крім того, КНР також застосувала методи дезінформації в російському стилі – спам ботів у соціальних мережах – для вставки неправдивих наративів і посилення розбрату в американському суспільстві. Економічний тиск з боку Китаю є ефективним інструментом формування поведінки американських галузей та інституцій, а також примусу до мовчання їхніх критиків. Китай використовує м'яку силу і конкурує в питаннях, які Сполучені Штати часто навіть не визнають частиною ширшого конфлікту.

8. Китай відіграє важливу роль в результаті російського вторгнення в Україну, шляхом активної участі чи утримання. Пекін формально не схвалював агресію РФ, але й не засуджував. Підконтрольні державі ЗМІ Китаю у своєму висвітленні війни суворо дотримувалися офіційної лінії уряду. Китайські ЗМІ зайняли проросійську позицію у своїх звітах про війну. Аналіз публікацій китайських користувачей у популярних соц.мережах показав, що найбільш поширених постів про події в Україні майже половина класифікував як виразно проросійські, часто містять інформацію, приписувану російському чиновнику або взяту безпосередньо з російських державних ЗМІ. Низка пов'язаних з китайським урядом ЗМІ та проросійських акаунтів у соціальних мережах поширюють прокремлівські настрої в китайському інтернеті, неправильно перекладаючи або маніпулюючи міжнародними новинами про війну в Україні. Проте у китайських соціальних мережах серед шквалу підтримки Росії з націоналістичним відтінком також було багато критичних голосів, які висловлювали жаль щодо війни в Україні та висловлювали співчуття до становища українців.

9. Китай явно намагався посісти нейтральну позицію з початку збройної агресії проти України. Оскільки відносини з Росією були набагато більш широкими та інтенсивними, ніж з Україною, набагато більша важливість братання з Росією була дуже чітко помітна в їх характерному нейтралітеті. Китай звинуватив Сполучені Штати у відповідальності за війну в Україні. Китайські політики та ЗМІ найчастіше називають санкції проти Росії «аморальними» та «незаконними». В контексті цієї війни Китай розглядається деякими аналітиками як учасник руйнування демократії. Зважаючи на реакцію США і КНР на агресію Росії проти України та подальше позиціонування цих держав протягом конфлікту, можна зазначити, що ця війна є черговою віхою у американо-китайських відносинах. Політика США щодо Китаю вказує на те, що Вашингтон розпочав стратегію стримування Китаю, хоча його офіційна риторика схиляється до використання слова «конкуренція».

Ключові слова: інформаційна війна, кібервійна, кібератака, КНР, Тайвань, ЄС, США

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати магістерської роботи:

1. Олександра Рура, Наталія Шинкарук. Інформаційні війни і кібервійни КНР // *Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI*. Спеціальне видання. 2023. С. 105-113.
2. Рура О.А. Інформаційно-пропагандистська діяльність КНР в контексті російської агресії проти України // «Глобальні та регіональні виміри сучасної системи міжнародних відносин» (до 20-річчя кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики): міжнародна очно-дистанційна науково-практична конференція. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра могили, 2023. С. 55-56.

Rura O.A. China's information operation in the XXI century. – Manuscript.

Graduate work for obtaining an educational degree «master». Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, 2024.

An effective and democratic media is an essential part of public life in any culture. The dissemination of information through the media helps shape public opinion and provides a platform for debate.

The media is not only a tool for peacekeeping, but also an effective weapon of propaganda, incitement to hatred and the creation of artificial tension in the information environment, which can lead to large-scale armed conflict.

The Communist Party of China controls all spheres of life in the country, often ignoring freedom of speech, and is seeking global hegemony by promoting a Chinese utopia. The peculiarity of Chinese propaganda is its modernization and digitization. As social networks become the main platform for propaganda materials, information operations are becoming an increasingly effective weapon in establishing information and, consequently, political dominance.

Information and psychological wars were widely used in the late XX and early XXI centuries. Developed countries have long used the information space to promote their political interests. Information warfare, or foreign propaganda, is a means of implementing foreign policy and, as such, cannot be carried out without the constant support of a certain narrative by the country's citizens. China's interference in the information space of foreign countries is dictated precisely to promote pro-government narratives.

Key words: information warfare, cyber warfare, cyber-attack, China, Taiwan, EU, USA